

critic. Un decor spațio-temporal specific literaturii de science-fiction găzduiește o dramă a incomunicării și, totodată, o comedie a atrofierii afective. Personajele au mai multă viață, paradoxal, într-o lume a viitorului hipertehnizat pînă la apariția roboților umanoizi; o lectură la nivelul simbolurilor presupuse în recuzita S. F. ar deconspira actualitatea, așa-zis eternă, a temelor pe care le dezvoltă, mai mult sau mai puțin relevant, discursul dramaturgic. În întregul ei, piesa e o meditație, și gravă și ironică, despre iluziile și deziluziile libertății umane; dialogurile au profunzime, eroii prind contururi caracterologice prin ceea ce rostesc, conflictul — privind categorii etern disjunctive — nu pretinde motivațiuni detaliate, efectul brechtian al distanțării face ca ordinea convenției teatrale să nu sufere de pe urma

presiniui subiectivității autoarei. O piesă bună, tot timpul interesantă.

De o factură, în general, modestă, teatrul Mariei Banuș, dacă nu rezistă la o comparație cu poezia, are, totuși, o interesantă semnificație istorico-literară: fiecare piesă este (exceptînd micile rețușuri) o oglindă fidelă a mentalității literare din epoca în care a fost scrisă, primele trei, pentru anii '50, a patra, pentru deceniul șapte. Publicîndu-le, mai cu seamă pe cele dintii, fără a le revizui radical, Maria Banuș a dovedit nu spirit critic, desigur, dar, cu siguranță, o desăvîrșită onestitate în raport cu propria-i evoluție literară. Îi prețuim această calitate morală, deși știm că judecata timpului nu poate lua în considerare, ca argument axiologic, onestitatea. Maria Banuș, cunoscînd, fără îndoială, acest lucru, și-a asumat riscul.

Breviar A. T. M.

14 iunie: se discută turneul Teatrului Dramatic din Constanța, cu *Clipa* de Virgil Stoenescu, după romanul lui Dinu Săraru, și un spectacol de studio, cu două piese într-un act de conștanțeanul Hristu Limona.

Iau cuvîntul Constantin Dinischiotu, Rodica Sanda Tuțianu, Margareta Bărbuță, Theodor Mănescu, Victor Parhon, Ileana Ploscaru, Virgil Stoenescu și coordonatorul discuțiilor, Valentin Silvestru. În privința pieselor lui Hristu Limona și a stimularii autorilor locali, criticul Valentin Silvestru atrage atenția că „localismul” nu este specific culturii românești, considerînd că asistăm prea des la investiții de efort în piese lipsite de perspectivă. Prin simplitate, eleganță și esențializare, *Clipa* este, însă, unul dintre cele mai bune spectacole ale lui Constantin Dinischiotu. Momentul bun al teatrului conștanțean se datorează și colaborărilor regizorale din afara colectivului, care au rolul de a împropăta atmosfera de lucru.

22 iunie: are loc, la Ploiești, discuția pe marginea premierei europene a piesei *Ce a lăsat furtuna* de autorul venezuelean Cesar Bengifo. Participă actori ai Teatrului Municipal din Ploiești, directorul instituției, Corneliu Revent, regizorul spectacolului, Hary Eliad, traducătorul piesei, prof. univ. dr. Paul Alexandru Georgescu, precum și, din partea A.T.M., un numeros grup, din care fac parte artista emerită Dina Cocea, vicepreședinte al A.T.M., regizoarea Sorana Coroamă, prof. univ. dr. Ion Toboșaru, criticii Margareta Bărbuță (coordonator al discuției), Natalia Stancu și Victor Parhon, autorii dramatici Paul Cornel Chitic și Radu F. Alexandru. S-a relevat continuitatea unui program de largă deschidere repertorială (atent și la zonele geografice mai puțin prezente pe scenele noastre), precum și realizarea unui spectacol de certă calitate artistică, remarcabil, deopotrivă, prin patosul revoluționar, prin patetismul și vibrația poetică a expresiei scenice și, nu în ultimul rînd, prin valorile plastice deosebite ale scenografiei lui Vittorio Holtier. Între creațiile actricești ale reprezentației a fost apreciată în mod special aceea a Silviei Năstase,

în rolul Brusca; de asemenea, au fost menționate realizările Olgăi Dumitrescu și Eugeniei Laza, ale lui Nicolae Praidă, Andrei Bursaci, Dumitru Palade și Fabian Gavriluțiu.

1 iulie: premiera pe țară a piesei *Rugăciune pentru un disc-jockey* de Dumitru Radu Popescu, în interpretarea Teatrului Dramatic din Galați, este urmată și ea de o dezbateră, animată de o numeroasă participare a criticilor dramatici și a oamenilor de teatru. Reprezentația e apreciată ca un eveniment al stagiunii de către Dina Cocea, Mira Iosif, Margareta Bărbuță, Ion Lazăr, Ștefan Iureș, Radu F. Alexandru și Victor Parhon. Sînt reliefate valoarea și importanța piesei, pregnanța scenică a ideilor ei, în spectacolul, de maturitate artistică, al regizorului Nicolae Scarlat; se formulează aprecieri pozitive la adresa cadrului plastic al reprezentației și observații critice vizînd realizarea costumelor. Coordonatorul dezbaterii, Valentin Silvestru, subliniază calitatea de teatru politic a reprezentației, acuitatea și actualitatea dezbaterii ideologice pe care o propune noua piesă a lui D. R. Popescu.

V. P.